

Školitelský posudek diplomové práce Petry Zachaté

Proměny dramatické formy: Propojení dramatické a postdramatické poetiky ve hrách Rolanda Schimmelpfenniga

Petra Zachatá pracovala s obdivuhodnou vytrvalostí na teoretické přípravě i na textu diplomové práce samotné. Napsání práce předcházela její překlad stěžejních kapitol knihy hlavní teoretičky postdramatického psaní pro divadlo Gerdy Poschmann, který vznikl v rámci překladatelského semináře odborného textu, avšak dalece přesáhl podmínky udělení zápočtu v tomto semináři. Již v jeho průběhu bylo zřejmé, že P. Zachatou zajímají především složité teoretické otázky, týkající se formální podoby současného divadelního textu. Soudobou teorii diplomantka ovšem nejen překládá, ale rovněž systematicky, nuancovaně a přesně vykládá.

V prvních třech kapitolách magisterské práce diplomantka přibližuje dvě hlavní tendence uplatňující se v německých divadelních textech od devadesátých let 20. století a charakterizuje jejich formální odlišnosti. Přibližuje také dobovou teatrologickou reflexi postdramatického divadla a psaní pro divadlo. Současně sleduje, jak se v německém divadle v devadesátých letech 20. století etabloval tzv. nový realismus, který byl i teoreticky doprovázen potřebou návratu k tradiční dramatické formě. P. Zachatá se však zároveň snaží striktní teoretickou dichotomii v uvažování o současných divadelních hrách narušit a naznačuje možnou syntézu týkající se obou formálních systémů i jejich reflexe. První polovinu diplomové práce dále tvoří systematický výklad proměn dramatické formy v posledních dvaceti letech a definice jednotlivých jejích složek vzhledem k posunu, jímž prošly, a změněným funkcím, jež v divadelním textu i na scéně s postdramatickou proměnou získaly. Diplomantka přitom vychází zejména z přelomové teoretické práce Gerdy Poschmann, která (až na překlad P. Zachaté v příloze) není doposud v češtině k dispozici.

Ve druhé polovině práce Petra Zachatá precizně analyzuje Schimmelpfennigovu práci s metadivadelností, časoprostorem, mluveným a přídavným textem, figurací a narací i s prvky tradiční dramatické formy na příkladu čtyř formálně i tematicky diametrálně odlišných divadelních textů z nejrozličnějších období Schimmelpfennigovy tvorby. Všechny texty přesto vykazují některé shodné rysy. Je to především metadivadelní rovina, v níž alespoň zčásti dění probíhá, epicky narativní zprostředkování příběhu a totální zpochybnění identity dramatické osoby skrze její formální rozložení na několik genderově i věkově odlišných subjektů, které ji neztělesňují, ale podávají o ní zprávu. Zachatá také výstižně charakterizuje fantaskní nerealistickou dimenzi her, která bývá spjata právě s metadivadelností a zpochybněním hranice mezi aktérem, postavou a rolí.

Petře Zachaté se daří analyticky a teoreticky uchopit značnou komplikovanost Schimmelpfennigovy poetiky a její různé varianty. Dokazuje přitom, že v případě tvorby tohoto autora nelze hovořit o lineárním vývoji, ale spíše o mnohosti a bohatosti forem, jež ve svých textech originálně utváří a prezentuje, a to díky osobité a neustále proměnlivé syntéze tradičních a postdramatických prvků.

Text Petry Zachaté prošel v průběhu psaní výrazným vývojem co do odbornosti a analytické přesnosti, což je potřeba rovněž ocenit.

Její práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a jako hodnocení navrhuji známku A.

V Praze dne 29. 8. 2018

doc. PhDr. Zuzana Augustová, Ph.D.